

ሓወልቲ ጀጋኑ መዓስ እዩ ክስራሕ !

ብተስፋማርያም ሓጎስ

ሀዝቢ ኤርትራ ከም ኩሎም ኣህዛብ ናይ ዓለም ምስ ጎረባብቱ ይኹን ባሕሪ ሰጊሮም ምስ ዝመጹ ወረርህቲ ንዝመናት መሪር ቃልሲ ኣካይዱን ረዚን መስዋእቲ ከፊሉን እዩ። ሀዝቢ ኤርትራ ካብኡ ብብዝሒ ይኹን ብዕጥቂ ንዝበልጽዎ ወረርህቲ ኣሚን ኢሉ ተቐቢሉ ኣይፈልጥን፣ ብሓይሊ ኣብ መሬቱ ኮፍ ንዝበሉ ባዕዳውያን ወረርህቲ ድቃስ ሂብዎም ኣይፈልጥን ወትሩ ኣንጻሮም ብስሙርን ብብውልቅን ይዋግኡም ኔሩ። እዚ ንዝመናት ዝቐጸለ መኸተ ኣንጻር ወረርህቲን ፣ ዓመጽትን፣ እንዳማቶም ደለይትን ፣ ብምምካት ክንደይ ጀጋኑ ካብ ውሉድ ንወለዶ እናተዘከረ ዝነብር ወርቃዊ ጅግንነታዊ ታሪኽ ሰራሖም እዮም ሓሊፎም። ሀዝቢ ኤርትራ ግን ነዚ መዳርግቲ ኣልቦ ቅያ ጀጋኑ ኣቦታትናን ኣባሓጎታትናን ብግቡእ ክዕቅቡን ኣይተራእዮን። ኣብ ኣህጉር ኣፍሪቃ ብመኸተን ጅግንነትን ንሀዝቢ ኤርትራ ዝቐድምሲ ይትረፍ ዝዳረግ ውን ኣሎ ኣይብልን እዩ፣ እቲ ምንታይሲ ኣብ ሓደ መድረኽ ዝተፈላለዩ ወረርህቲ ሓይልታት ሓንሳብ ብብተራ ሓንሳብ ድማ ክልቲኦም ኣብ ሓደ እዋን ክወርዎ ከለዉ ብዘይ ናይ ማንም ደገፍ ባይኑ እዩ ዝገጥሞም ኔሩ።

ደቂ ሰባት ብሓባር ክነብሩ ካብ ዝጀመሩሉ እዋን ኣትሒዙ ዝተፈላለዩ ስርዓታት ተራእዮም ገና ውን ይቐጽል ኣሎ። እዚ ኣቶም ፍልመ ዴስነት፣ ናይ ባርያ ስርዓት፣ መስፍናዊ ስርዓት ፣ ርእሰ ማላዊ ስርዓትን ሃጺያዊ ስርዓት እዮም። እዚ ድማ ምስቲ ኣብቲ ሕብረተ ሰብ ዝርእ ምዕባሌታት ናብ ዝሓሸ ዝሰጋገር እዩ። እቲ ህሉው ስርዓት ካብቲ ቅድሚኡ ዝነበረ ዝሓሸን ዝማዕበለን እዩ። ንኣብነት መስፍናዊ ስርዓት ብኹሉ መለክዒታት ካብቲ ናይ ባርያ ስርዓት ዝሓሸን ዝማዕበለን እዩ። ንመስፍናዊ ስርዓት ኣብ ርእሰ ማላዊ ስርዓት ኮይንና ክንውንጅሎ ቅኑዕ ኣይከውንን። መስፍናዊ ስርዓት ካብቲ ቅድሚኡ ዝነበረ ናይ ባርያ ስርዓት ዝሓሸን ዝማዕበለን እዩ ኔሩ።

ኣብቲ ኤርትራ ምድሪ ባሕሪ ተባሂላ ትጽውዓሉ ዝነበረት ግዜ ፣ ብባሕሪ ነገስታት ትመሓደር ኔራ። እዞም ባሕሪ ነገስታት እዚ ኣቶም ቦቲ ሓደ ሸነኽ ወራር ኢትዮጵያውያን ቦቲ ሓደ ሸነኽ ድማ ካብ ስግር ባሕሪ ዝመጹ ወረርህቲ እናተዋግኡን እናመኩቱን እዮም ሃገሮም ዝዕቅቡ ዝነበሩ። ባሕሪ ነጋሲ ኢሳቕ ሓደ ካብኦም ኮይኑ ኣንጻር ወራር ቱርካውያንን መሳፍንቲ ኢትዮጵያን እናተዋግኡ ግዝኣቲ ዘኸብር ዝነበረ እዩ። ባሕሪ ነጋሲ ኢሳቕ ኣብ ናይ ሎሚ ድባርዋ እያ ኔራ ርእሰ ከተምኡ። ኣብ ኤርትራ እግርም ዘዕረፉ ባዕዳውያን ወረርህቲ ታሪኽ ኤርትራ ንምድምሳስ ከም ቅዱሳን መጻሕፍትን ካልእ ቅርስታትን ኣብ ምዝማትን ምዕናውን እዮም ዝቀዳደሙ ኔሮም። ሀዝቢ ኤርትራ ኣብ ሃገሩ፣ ሃገሩ ሃጺኡን ኣማዕቢሉን ብሰላም ዝነበረሉ ግዜ ኔሩ ክበሃል ኣይከኣልን ። ባዕዳውያን ወረርህቲ ዳግማይ ክርከቡ ዘይክእሉ ቅዱሳን መጻሕፍትን ቅርስታትን ኣዕንዮምን ዘሪፎምን እዮም። ሀዝቢ ኤርትራ ብትብዓቱን ቆራጽነቱን ዝተፈልጠ ሀዝቢ እዩ። ኣንጻር ገዛእቲ ሓይልታት ኣብ ዝገብሮ ዝነበረ ተባዕ ቃልሲ ክንደይ ጀጋኑ ካብ ዓዶም ስግር ባሕሪ ተወሲዶም ብኡ ኣቢሎም ጠፊኦም ክንደይ ከኣ ኣብ ኣጻምእ ደሴታት ቀይሕ ባሕሪ ተሓይሮም ብኡ ኣቢሎም ክጠፍኡ ከለዉ ገለ ከኣ

ነዚ ውን ፈንጠሶም ብምውጻእ ቃልሶም ብምቕጻል ግቡኣም ብጅግንነት ፈጸሞም ሓሊፎም።
ኣብቲ ዘመነ መሳፍንቲ ተባሂሉ ዝጽዋዕ ዝነበረ ዘመን ውን መሳፍንቲ ኤርትራ ክንደይ መስተንክር
ጅግንነት ሰሪሖም እዮም። ኣብዚ ዘመነ መሳፍንቲ ፣ ኤርትራ ሓማሴን ተባሂላ እያ ትጽዋዕ
ዝነበረት። እቶም ንኤርትራ ዘፍለጥዋን ዓበይቲ መሳፍንትን ከኣ ኣብ ዓዲ ተከለዛን እንዳ ከንቲባ
ጉልወት፣ ኣብ እምባደርሆ እንዳ ከንቲባ በኺት፣ ኣብ ሃዘጋ እንዳ ራእሲ ወልደንክኤል፣ ኣብ
ጸዓዘጋ ከኣ እንዳ ደግያት ሃይሉ እዮም ኔሮም። እዚ ክብል ከለኹ ኣብ ካልእ ቦታታት ኤርትራ
ዓበይትን ጀጋኑን ኣይነበሩን ማለተይ ኣይኮነን፣ ኔሮም እዮም። ኣብ ምዕራባውን ምብራቕውን
ቆላታት ኤርትራ ውን ክንደይ ጀጋኑ ደግለላት ኔሮም እዮም። ኣብቲ ግዜ እቲ ሓወልቶም
ከተቐውምን ብዛዕባ ጅግንነቶም ክትርኽን ዝከኣል ኣይነበረን። ኣብዚ ኤርትራ ነጻ ካብ ዝኾነትሉ
እዋን ግን ክንገብር ንክእል ብዙሕ ኔሩ እዩ። ናይ ባሕሪ ነጋሲ ኢሳቕ ቤተ መንግስቲ ኣብ ድባርዋ
ኣበዮናይ ሸነኽ ከም ዝነበረን፣ ብምንታይ ዝተሰርሐ ከም ዝነበረን እንታይ ይኸደን ከም ዝነበረን
ኣብቲ እዋን ካብ ኤውሮጳ ዝመጹ ዝነበሩ በጻሕቲ ሰኒደሞ ከም ዘለዉ ንፈልጥ ኢና። ንምንታይ ደኣ
ከምኡ ኣመሳሰልና ነታ ቤተ መንግስቲ ዘይሰራሕናያ ? ንምንታይ ከ ሓወልቲ ዘይንገብረሉ ?
ናይቶም ኣብ ሓማሴን ዝነበሩ ኣርባዕተ ዓበይቲ መሳፍንቲ ቤተ መንግስቶም (ዝጸንዩሉን
ዘመሓድርሉን ዝነበርሉን ዝነበሩ) ገዛ ገና ብደዉ ዘሎ ዘይ ዓነወ ክህሉ እንከሎ ዝዓነወ
እንተኾይኑ ዳግማይ ከምቲ ዝነበሮ ክንሰርሐ ኣይንክእልን ዲና ? እዚ እኮ ታሪኽ ሃገር እምበር
ናብቶም ቤተ ሰብ ዝግደፍ ነገር ኣይኮነን፣ ናይ ገሊኦም ገዛውቶም ብጥዑዩ ኣሎ፣ ምናልባሽ
ዝተሰርቀን ወይ ዝተበላሸወን ቅርስታት ክህሉ ስለ ዝክእል መንግስቲ ሓላፍነት ወሲዱ ንህዝቢ
ኣተሓባቢሩ ክሃንጸን ከህንጸን ግቡኡ ይመስለኒ። ህዝቢ ከኣ ታሪኹ ምጅኑ ተገንዚቡ ብግቡእ
ክሕዞን ክከናኹኖን ኣለዎ። ኣብዚ ውሽጢ ናይ ዕስራን ሾመንተን ናይ ናጽነት ዓመታት ሓወልቲ
ክንገብር ዘይምክኣልና ፣ ኤርትራውያን ብጅግንነትና ዝሰራሕናዮ ታሪኽ ጅግንነት ባዕልና
እነጥፍእ ምጅንና እዩ ዘረድኣካ። ገለ ኣህዛብ ነታ ክንዲ ቁልዲ ዘይትኣክል ጌርናያ ዝበልዎ
ጅግንነት ክንዲ ሓርማዝ ጌሮም ከጋንንዋን ኮሓሒሎም ሓወልታቶም ክሃንጹን ናይ ታሪኽ ቤተ
መዘክር ክገብሩን ይረኣዩ። ንሕና ከኣ ሓኺኹኻ ንምጥፋእ ንቀዳደም። ናይዞም ጀጋኑ ቃልሲ ካብ
ውሉድ ወለዶ እናተመሓላለፈ ኣብ ግዜና በጺሑ ሰውራ ኤርትራ ጀሚሩ። ህዝቢ ኤርትራን
ሰውራኡን ንሰላሳ ዓመታት መመላእታ ኣብ ዓለም ዝነውሐን ዝመረረን ቃልሲ ኣካይዶም
ንጸላእቶም ደምሲሶም ነጻነቶም ጨቢጦም። ሰውራ ኤርትራ ኣብ ውሽጡ ማእለያ ዘይብሎም
ሕልኻላኻትን ጸገማትን ኔረሞ እዮም። በዚ ክንደይ ምፍንጫላትን ኣሰዲቡ ፣ ዝተፈላለያ ውድባት
ኔረን እዩን። ነቲ ህዝቢ ብዝግባእ ወዲቡን ኣንቂሑን ኣዕጢቑን ሰረቲ ኣብ ሓፋሽ ጌሩ መሪር ቃልሲ
ብምክያድን ረዚን መስዋእቲ ብምክፋልን ናብ ነጻነት ዘብጸሐ ውድብ ግን ህዝባዊ ግንባር እዩ።
ህዝባዊ ግንባር ንነጻነት ኤርትራ ጋህዲ ንክኸውን ካብ ዝገበርዎ ከኣ ሓያል መሪሕነት ስለ ዝነበሮ
እዩ። ሓያል ውድብን ሓያል መሪሕነትን ተባዕን በሊሕን መራሒ ምህላው፣ ነቲ ሰውራን ነቲ
ህዝብን ሓድነቱ ኣደልዲሉ ከም ዝቃለስን ፣ ህዝቢ ከም ባሕሪ ተጋዳላይ ከኣ ከም ዓሳ ኮይኖም
ተወሃሂዶም ሳላ ዝተቐለሱ ናጽነትና ጋህዲ ኮይኑ። ፕረሲደንት ኢሳያስ ኣፈወርቂ ኣብ ዓለምና ካብ
ዝተቐልቀሉ መራሕቲ ውድባት (ሓርነታዊ ቃልሲ) መዳርግቲ ዘይርከቦ ፣ ነጻነት ኤርትራ ዘዕተረ
ጅግና እዩ። ኣብዚ ዘለናዮ ዘመን ዝዕለለሎም መራሕቲ ውድባት ከም በዓል ኔልሰን ማንዴላ፣
ሆቺሚን፣ ሳምራ ማሸል ፊደል ካሰትሮ ፣ ምስ ኢሳያስ ኣፈወርቂ ከተወዳድሮም ከሎኻ ፣ ኢሳያስ
ኣፈወርቂ ብሸሕ ዕጽፊ ልዕሊኦም ድስራዕ ካብ መትከሉ ነቕ ዘይብል ሓርበኛ እዩ። ከምቶም
ብፓናፍሪካን ምቕስቓስ ኣዝዮም ህቡባትን ንነጻነትን ሓድነትን ምዕባለ ኣፍሪቃ ዝቃለሱ ዝነበሩን

ዓቢ ትጽቢት ዝተገብረሎም መራሕቲ፣ ተበግስኦምን ቃልስታቶምን ንርብሕኦም ከም ዘይከውን ዝተረድኡ ገዛእቲ ኣፍሪቃ ዝነበሩ መንግስታት ግዜ ከየጥፍኡ ሓደ ድሕሪ ሓደ ቀንጻልዎምን ብኩዴታ ጌሮም ኣጥፍኦምን። መተካእትኦም ዕሱባትን ፈተውቲ ነብሶምን መጋበርያ ዝኾኑ መራሕቲ ኣቕሞም ከኣ እነሆ ንኣፍሪቃ ኣብ ደልሃመት ሸሚሞማ ይርከቡ። እዚ እከይ ተግባር ናይዞም መንግስታት እዚኣቶም ኣብ ልዕሊ መንግስትና እንታይ ኣረኣጺ ዓለዎም ንርእዮ ዘለና እዩ ምትንታን ኣየድልን። መንግስትና ግን ንዓና ፍንጫሕ መሰንገሌና ነብሱ ምእንታና ዝወፈየ መንግስቲ ስለ ዝኾነ ጸላእትና ክፈትወልናን ክንእዱልናን ኣይንጽብን። ፕረሲደንት ኢሳያስ 1. ንነብሱ ኣትሕት ዘበለ 2. ነዛ ንነብሱ ርስዕ ኣቢሉ ንህዝቡ ዝወፈየ 3. ንነብሱ ዘይነብር ህላዌኡ/ምንግሩ ንህዝቢ ዝወፈየ ፍሉይ መራሕ እዩ። ነጻነትና 28 ዓመት ጌሩ ኣሎ። ህዝቢ ኤርትራ ክሳብ ሎሚ ናይዚ መዘና ኣልቦ ጅግናን መስተውዓልን ንልዕሊ ሓምሳ ዓመት ሳእኒ እግሩ ከይቀየረ ንሃገር ከርተት ዝብል ዘሎ ኣብታ እንፈትዋ ሕምብርቲ ከተማና ኣስመራ ሓወልቲ ብዘይ ምስራሕና ዘሕዝን እዩ። ኩልና ከም እንፈልጦ ንጉሳዊ ስርዓት ሃይለስላሴ ንኤርትራ ምስ ጎበጣ ተቐላጢፉ እዩ ሓወልቲ ናይ ሰብይቱ ኣብ ሕምብርቲ ኣስመራ ሃኒጹ። ንሕና ደኣ ናይዚ ክቡር ናይ ኣርሓታት ኣርሓ ኢሳያስ ኣፈወርቂ ሓወልቲ ዘይምስራሕና ናይ ኢተጌ መነን ሓወልቲ ወይ ከኣ ናይ ሃጻይ ሃይለስላሴ ሓወልቲ ዲና ክንሰርሓሉ? ንኢሳያስ ሓንቲ ሓወልቲ ኣይኮነን ኣብ መላእ ኤርትራ ሓወልቲ ክንሰርሓሉ ምተገብኣና! ሕጂ ውን ማይ ኣይሓለፎን ቅድሚ ዝኾነ ይኹን ነገር ናይ ኢሳያስ ኣፈወርቂ ሓወልቲ ኣብ ዝሓጸረ እዋን ክንሰርሕ ኣለና! ነጻ ኤርትራ ንክትመጽእ ዕድሚኡ ምሉእ ዝተቐለሰን ገና ይቃለስ ዘሎን፣ እታ ንመጀመርያ ነጻ ዝኾነት ኤርትራ እቲ ናይ መጀመርያ ፕረሲደንትን ኢሳያስ ስለ ዝኾነ ሎሚ ግዜ ከይቀተልና ክንሰርሖ ኣለና። ወጻኢታት ብመንግስቲ እንተ ተሸፊነ ንኢሳያስ እዚ ኣይበዝሖን እዩ፣ ግናኹ ንሕና እቶም ሃገርናን መንግስትናን እነፍቅር ከኣ ኩሉ ዝከኣለና ክንገብር ድሉዎት ኢና። ሓወልቲ ንውሉድ ወለዶ ታሪኽ ንወለዶታት እናተረኸ ዝነብር ስለ ዝኾነ። ከምኡ ኣብ ኩናት ሓርነታዊ ቃልስን ምውሓስ ሃገርን ቅያ ጅግነት ሰሪሖም ዝሓለፉ ጀጋኑ፣ ከም በዓል ጀነራል ገረዝጊሄር ዓንደማርያም (ውጩ) ሓወልቲ ይበዝሖም ድዩ? ካን ሓሊፎም ኢልና ክንርስዎም! ታሪኽ ጅግነቶም ኣብዚ ወለዶ እዚ ጥራይ ተሓጺሩ ክተርፍ! ዘሕዝን! ኣብ በዓል ኣፍዓበት፣ ናቕፋ ናይ በዓል መን ሓወልቲ እዩ ክትከል?

ስነ ጥበብ ሃገርና ኣብ ሰውራና ኣዝዩ ዓቢ ግደ ኔርዎን ገና ውን ኣለዎ። ጀጋኑ ስነ ጥበባውያን ሃገርና ንሕስም መግዛእቲ እናኣቃልዑን ህዝቢ መግዛእቲ ካብ ሃገሩ ሓግሒጉ ክድርቢ ኣብቲ መኣዲ ቃልሲ ክሳተፉ ዓቢ እጃም ኣበርኪቶም እዮም። ስነ ጥበባውያን ሃገርና ኣብ ውሽጢ ኤርትራ ይኹን ኣብ ኢትዮጵያ ድምብርጽ ከይበሎም ንጸላኢ ሞራሉ ብምስባርን ንህዝብና ፍናኑ ሓፍ ኣብ ምባልን መንእሰያት ኣብ መኣዲ ቃልሲ ከም ዝውሕዙን ጌሮም እዮም። ንዘለዉ ነሞጉሶም ነቶም ዝሓለፉ ከኣ ብኹብሪ ንዘክሮምን ነኹብሮምን ኣሰሮም ተኹቲልና ከኣ ብኹለንትናዊ ንዕብዮትን ምዕባልን ሰላምን ርግኣትን ሃገርና ክንሰርሕ ቃል ንኣትወሎም። ሓደ ካብዞም ኤርትራ ዘፍረዮቶም ጀጋኑ ስነ ጥበባውያን ሃገርና በሃር/ራእሲ ሃገራዊ ባህሊ/ ዶክተር በረኸት መንግስተኣብ እዩ። በረኸት መንግስተኣብ ሰውራ ኤርትራ ቅድሚ ምጅማሩ ኣትሒዙ ኣብ ሕምብርቲ ጸላኢ ኣብ ኣዲስ ኣበባ ኮይኑ ኤርትራ ሃገሪይ ዝበለን ንኤርትራ ዘይመን ኣሸሓት ኤርትራውያን ንብረቶም ራሕሪሖም ናብ ቃልሲ ክሳተፉ ዓቢ እጃም ዘበርከተን ሓርበኛ ስነ ጥበባኛ እዩ። በረኸት መንግስተኣብ ሕጹብ መግንጣ ፣ ፍርሒ ኣብ ጥቕኡ ገጸ ዘይትቐርብ ኣብ ሕምብርቲ ኢትዮጵያውያን ኮፍ ኢሉ ሕምብርቶም ዝተርብዐ ጅግና እዩ። ካብ ዝኣመነሉ መትከል ኤርትራ ፈልከት ዘይብል ጅግና

እዩ። ከም ኩሎም እቶም ጀጋኑ ሓርበኛታት ኣብ ርእሲ ምድሪ ከሎ ቅድሚ ኤርትራ ድሰርዖ ዋላ ሓደ የሎን። ኣብ መወዳእታ ውን ደሙ ኩዕዩ ነጻነት ኤርትራ ጋህዲ ክገብር ሜዳ ብምውጻእ ግቡኡ ፈጸሙ። ሃገር ነጻ ምስ ኮነት ከኣ ንኤርትራ ኣብ ጽቡቓን ኣብ ሕማቓን፣ ከምቶም ጥዑም ክበልዑ ጸኒሖም መሪር ምስ መጸም ነፊጸም ዝሃድሙ ኣይኮነን። ኣብ ጥዑምን ኣብ መሪርን ኣብ ሰላምን ኣብ ኩናትን ጸኒዑ ኣብ ሃገሩ ምስ ህዝቡ ንህዝቡ ቡቲ ዘለዎ ዓቕሚ ዝተቐለሰን፣ ንሞራል ጸላእቲ ሓሸምሸም ኣቢሉ ንቅያን ጅግንነትን ሓፋሽ ህዝቢ ኤርትራን ደቁ ዋርሳይን ይከኣሎን ንዘርኣይዎ መዘና ኣልቦ ጅግንነት እናኣሞገሰን ዝንኣምን ሞራሎምን ሰማይ ብዝሰቅል ጥዑም ዜምኡ እናኣቃልሐ ዝቃለሰ ዘሎ ፣ ሸምጊለ ከይበለ ኤርትራ ዝብል ኣምበሳ ስነ ጥበበኛ ኤርትራዊ እዩ። ንክቡር ዶክተር በረኽት መንግስተኣብ ኣብቲ ንሞይኡን ቃልሱን ዘንጸባርቕ ቦታ ናይ ኣስመራ ሓደ ዓቢ ሓወልቲ ክስርሓሉ ይግባእ። መንግስቲ ይጀምሮ፣ ኣብ ትግባራኡ ከኣ ብዘለና ዓቕሚ ብቕራጽነት ክንሳተፍ ኣለና።

ጸላእትና ሓወልቲ ክስርሓልና ንጽብ ዲና ! ጸላእትና ንኹሉ ታሪኽናን ቋንቋናን ባህልናን ሓኪኹም ከጥፍእዎ ጥራይ እዮም ዝጽዕሩ። እዛ ረጊጸ ክማደረ ዘይተንትዕ ጠፍጢፍና ጠፋጢፍና ትንፋስ ኡፍ ኢልና ሰብ ጌርና ናብ ዙፋን ጎይቶታ ኮፍ ዘበልናዎ ጭፍራ ወያኔ ንምጥፋእና ኩናት ወሊዓ ኣብቲ ወራራ ዝኣተወቶ መሬት ኤርትራ ብመጀመርያ ዝገበረቶ ሓወልቲ ሰማእታት ብመዳፍዕ ኣፍሪሳ ንኣስከራም ዘርያ ሳንዱቕ መቐብር ሒዛ ንዓዳ ከይዳ። ጸላእትና እዚ እዩ ተግባርም። ኣብ ዘመነ መግዛእቲ ኢትዮጵያ ንምንታይ ድዮም ብቋንቋ ኣምሓርኛ ክንመሃር ዘገደዱና ኔርም ? ነቲ ውርዘይ ባህልና ንምብራዝ እቲ ግዕዝይ ባህሎምን ልምዶምን ኣብ ኤርትራ ኣታኣታትዮም ኣይመረዙናን ድዮም ! ብዛዕባ ጅግንነትን ሓርበኝነትን ናይ ኤርትራውያን ይምህሩናዶ ኔርም እዮም ! ናይ ታሪኽ መጻሕፍትና ኣኪቦም ሓዊ ኣየንደድዎን ድዮም ! ቅርስታትና ኣይዘመትዎን ድዮም ? ኣብያተ ትምህርታት ፣ ጎደናታት ሲነማታት ሆስፒታላት ወዘተ ብኣስማት ኢትዮጵያውያን ደይኮነን ድጽዋዕ ኔሩ ! ጎበታትን ስንጭርታትን ኤርትራ ንኹትገልጸም ቃላት ዘይትረኽበሎም ጅግንነት ዝተፈጸመሎም እኳዮም፣ ኣማእት ኪሎ ሜተራት ዝዘርግሑ ድፋዓትና ኣብ መላእ ዓለም እንተዘርና ውን መዳርግቲ ኣይንረኽበሎምን ኢና። እዚኦም ብግቡእ ተጸጊኖም ክዕቀቡ ዘለዎም ቤተ- መዘክር እዮም፣ ንዕቅዮም ኣለናዶ ? እቶም ኣብ ትሕቲ መሬት ተፋሒሮም ዝተሃንጹ ህይወት ኣሸሓት ተጋደልቲ ዝድሕንሎም ዝነበሩ ሆስፒታላት ይህልወዶ ይኹን ? እቶም ለይትን ቀትርን ዓይኖም ሰለም ከየበሉ ህይወት ብጸቶም ንምድሓን ዝሰርሑ ዝነበሩ ዶክተራት እዚ መንእሰይ ወለዶ ይፈልጦምዶ ይኸውን ! እቶም ብህይወት ዘለዉ ብምንታይ ዓይኒ ኮን ንርእዮም ንህሉ ? እንታይ ዓይነት ክብሪ ኮን ንህቦም ንህሉ ? ነቶም ዝሓለፉኹ ? ውልቀ ሰብ ይኹን ሕብረተ ሰብ ብህይወት ክሳብ ዘሎ ንህይወት ብዝበለጸ መንገዲ ንኹንብረላ ኣብ ቃልሲ እዩ ዝነበር፣ እቲ ዝሓለፈ ታሪኽ ቅያ ጅግንነት ከኣ እዩ መንጠሪ ባይትኡ። ከምኡ ስለ ዝኾነ ከኣ፣ እንተ ደኣ ነቲ ሕሉፍ ታሪኽ ረሲዕና ንጎዓዝ ኮይንና ከም መሰረት ዘይብሉ ኣብ ሑጻ ዝተደኮነ ገዛ ኮይንና ብንፋስ ወይ ብቐለል ውሕጅ ከም ዝፈርስ ገዛ ኮይንና ስጉምቲ ፍሕት ከይበልና ክንጠፍእ ኢና። ኣብ ወጻኢ እትነበር ኤርትራዊ ንሃገርካ ብዓይነ ሕልና ኣብ መዓልቲ ክንደይ ግዜ ኮን፣ ነቶም ናጽነት ንምምጻእ ንንእስነቶም ማንካ ከየልዓሉላ በጃ ዝሓለፉ ሰማእታት፣ ነቶም ሓመድ እግርም ከይነገፉ ሕድሪ ሰማእታቶም ንምትግባር ኣብ ህንጻት ሃገር ዝተዋፈሩ ሓርበኛታት፣ ንስንኩላን፣ ነቶም ኣብ ወራር ወያኔ ሃገር ንምውሓስ በጃ ዝሓለፉ ዋርሳይን ይከኣሎን፣ ነቲ ንኹሉ ጸገማት ተጻዊሩ ሃገሩ ዝሃንጸ ዘሎ ህዝብን ሰራዊትን፣ ትዝክሮም ትህሉ ? ትጽቢቶምካ ካባና እንታይ እዩ ? ሰማእታት

ነታ ሓንሳብ ምስ ጠፍአት ዘይትምለስ ክብርቲ ህይወቶም ምእንቲ ነጻነት በጅዮም እነሆትልካ ሃገር ተረከብ ህንጽ ኣማዕብል መነባብሮ ህዝቢ ሓፍ ክብል ብረሃጽካ ንኹሉ ክወን ግበሮ ኢሎም እዮም ሓለፎም። ነፍሲ ወከፍና ንስጋና ዘይኮነ ንሕልናና ንሕተቶ! ኣብ ውሽጢ ሃገር ዘሎ እነሆ ብዓይንና እንርእዮ ዘለና ጠምዮ ጸሚኤ ከይበለ ሃገር ኣብ ዝተወረረትሉ ደሙ ከፊሉ ሃገር ኣውሒሱ ኩናት ደው ምስ በለ ከኣ ሃገር ይሃንጽ ኣሎ፣ ኣየዕረፈን። ኣብ ደገ ዘሎ ህዝቢ ውን ሃገር ምስ ተወረረት ከም ቆፍኡ ዝተተንከፈ ንህቢ ሆ ኢሉ ብምትሳእ ብገንዘብን ብዲፕሎማስን ብርግጽ ተቐባል ሕድሪ ምኻኑ ኣመስኪሩ እዩ። እሞ ሽዑ ጌርና ኢልና ዲና ሱቕ ክንብል? ህይወትኮ እንተስ ብጽቡቕ እንተስ ብሕማቕ እንተስ ብሽግር እንተስ ብራህዋ ትቕጽል እያ ዘላ። ናትና ተሳትፎ ኣብ ምህናጽ ሃገር ከኣ ምስ ግዜ ጠጠው ዝብል ኣይኮነን እንታይ ደኣ ዘየቋርጽ ዛራ ማይ ክኸውን ኣለዎ። ህይወት ክሳብ ዘየቋረጸት ቃልስና ከቋርጽ የብሉን። ቅድም ቀዳድም ሎሚ ውን ከም ትማሊ ዋልታ ናይ ሃገርና ንሕና ምኻንና ክንፈልጥ ኣለና! ጸላእትና ይኹኑ ዘይጸላእትና ሃገርና ክሃንጹልና ክንጽብ የብልናን እንተ ተጸቤናን ተመኔናን ውን ኣይሃንጹልናን እዮም። ጸላእትና መሬት ጸቢባቶም ንድሕነቶም ክብሉ ብጸዕዳ ስኖም እንተ ሰሓቕና ዝፈተወና ከይመስለና! ኣብ ሃገርና ድዘርእዎ ተላባዒ ሕማም (ናይ መንእሰይ ፍልሰት) ኣቕሊልና ኣይንርእዮን ኢና። መንእሰይ ጽባሕ ንዝሓልፍ ሽግር ንኸይጸወር ክብል ኣብ መጻወድያ ጸላእቲ ኣትዩ ግዳይ ሞትን ስቓይን ኮይኑ፣ እዚ ንነፍሲ ወከፍና የሕምመናን የቕንዝወናን እዩ፣ ሃገር እያ ትጉዳእን ትኸሰርን ዘላ፣ ጸላእትና ብኣንጻር ኢደይ ኢድካ እናበሉ ሃገርም ይሃንጹለዉ። ሕጂ ውን ኣታ ካብ ሃገርካ ወጺእካ ዘለኻ መንእሰይ ኣብ ትማል ኣይትሓምብስ ኣብ ሎሚ ኮይንካ ንጽባሕ ጠምት! ዘየዴኻ ኣደ ከም ዘይትኹካ ዘይሃገርካ ውን ሃገር ኣይትኹካን እያ። ንመጻወድያ ጸላእቲ ኣስተብህለሉ፣ ከም ፓፓጋሎ ኣንጻር መንግስትኻን ሃገርኻን መዝሙር ጸላእቲ ኣይተቃልሕ! ወጺእካ ኣለኻ ንፋዕ በርትዕ ንዕላማኻ ክወን ንምግባር ጸዓር፣ መንነትካ ግን ኣይትረስዕ፣ ሃገርካን ክብሪ ሃገርካን ዓቅብ፣ እዛ ሃገር እዚኣ ብሓደ ክልተ ሰለስተ እናበልካ ዝቕጽር ናይ ምርጫ ወረቐት ኣይመጸትን ለይ ለይ ዝብሉ ኣባጽሕን ዕጽፍ ዝርግሕ ዝብላ ጎራዙትን ተኸፊልዎ እያ መጸኣ። እዛ ህያብ ሰማእታት ዝኹነት ሃገር ልዕሊ ኩለን ሃገራት ዓለም በሪኻ ክትርእ፣ ባንዴራኣ ካብ ኩለን ባንዴራታት ዓለም ልዒላ ክትስቀል ናይ ኩሉ ኤርትራዊ ዜጋ ብፍላይ ከኣ ናይቲ መንእሰይ ሓላፍነት እዩ። ሃገርና ኣብ ዝሃለና ሃሊና ክንሃንጸን ከነማዕብላን ከም እንኸእል ጥርጥር የለን፣ ንሕና ኤርትራውያን ከይተፈለጠና ደኣ ናብ ጉራን ትዕቢትን ከይንኣቲ እምበር ክንገብር እንኸእል ሰባት ምኻንና ሕሉፍ ታሪኽና ዘረጋግጸ ሓቂ እዩ። ሎሚ እዚ ብሉጽ ወርቃዊ ክብርታትና ኣብ ግዜና ከይብረዝ ዘርጋሕቲ ኢድን ተምበርከኹትን ከይንኸውን፣ ሃገርም ተዘሚቶም ሃገር ኣልቦ ኮይናም ዘለዉ ህዝብታት ከይንኸውን ክንጥንቀቕ ኣለና! ሃገርና እንታይ የድልያ ኣይጠፍኣናን እዩ፣ ሓደ መደብ ኣውጺኣና ብዘይ ወዓል ሕደር ከም እነተግብሮ ክሳብ ሎሚ ተጠራጢርና ኣይንፈልጥን፣ ሎሚ ሎሚ ግን ቫይረስ ጸላእትና ኣብ መንጎና ኣትዩ ሓድነትና ከይዘርግን ከም ዘይንሰርሕ ከይገብረናን ዝያዳ ምስትውዓልን ክሓተና ምኻኑ እዩ ዝመስል ዘሎ። ስለዝ ሃዩ ሓድነትናን ጥርናፊናን ተወፋይነትናን ተኣምር ከም ንሰርሕ ኣርእዩና እዩ፣ ኣድማዕነትን ቀጻልነትን መታን ክህልዎን ብዓለም ደረጃ ኣብ ውሽጢ ሹድሽተ ወርሒ ወይ ውን ኣብ ውሽጢ ሓደ ዓመት ዋላ ውን ኣብ ውሽጢ ክልተ ዓመት ሓደ ፕሮጀክት ሓንጺጽና ኣብ ሃገርና ተኣምር ክንሰርሕ ንኸእል ኢና። ግዜና ኣብ ምፍንጫልን ምንቕቓፍን እንተ ኣሕለፍናዮ ንጥፍኣትና ንጸላእትና ኣጀንድኣም ነተግብር ከም ዘለና ንፍለጥ! ተኣኪብካ ሃገር ትሃንጽን ተማዕብልን እምበር ተኣኪብካ ሃገርካ ኣይተዕኑን ኢኻ። ናትና ነገር ተካል ውላድ መጥሃይ ዘመዱ ሕማቕ ዜጋ መበላሸዊ ዓዱ

ከይገብሃል ዘይኮነስ ከይገኸውን ንጠንቀቅ ! ኣብ ግዜ ቀይሕ መብራህቲ የሎን፣ ግዜ ሱቕ ኢሉ እዩ ንቕድሚት ዝውንጨፍ፣ ንሕና ድማ ምስኡ ክንውንጨፍን ክንሰርሕን ኣለና ! ንሕና ውን ኣብ ልዕሊ እዛ መሬት ንዘለኣለም ነበርቲ ኣይኮንናን፣ ሓለፍቲ ኢና ስጋና ኣብታ መቓብር እዩ። ልዕሊ መቓብርና ንዘለኣለም ዝነብሩ ስምናን ፣ እንተስ ብክፉእ እንተስ ብጽቡቕ ግብርናን እዮም ። ኣብ ነፍሲ ወከፍ መዓልቲ ንሃገረይ እንታይ ክገብረላ ኢልና ክንሓስብ ክንክእል ኣለና፣ ታሪኽና ታሪኽ ጅግንነት እዩ እሞ ንዓቕቦ ካብቲ ናይ ትማል ዝተዓጸጸፈ ቅያ ክንሰርሕ ከኣ ሎሚ እያ እታ ግዜ እሞ ሃዩ ተለዓል !

ዘለኣለማዊ ዝኸርን ክብርን ንሰማእታትና !!!

ክብርን ሞገስን ንሓይልታት ምክልኻል ኤርትራ !!!

ወትሩ ዓወት ንሓፋሽ !!!